

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 36 (455)

Fredagen den 4 september 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år:	Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam kr. 5:—	Klara södra kyrkog. 16, 1 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje helgfri fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modet., fjortondagsuppl. > 5:—	Allm. telef. 6147.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösnummerpris 15 öre	För »Platssökande» o. »Lediga platser»
Iduns Modet., månadsuppl. > 3:—	Prenumeration sker å alla post-	Redaktionssekr.: <i>J. Nordling.</i>	(lös:n:r endast för kompletteringar.)	25 öre för hvarje påbörjad total stafv.
Barngarderoben > 3:—	anstalter i riket.			Utländska annons. 70 öre pr nonp-rad

Prinsessan Helena af Montenegro.

Den i dagarne tillkännagifna förlofningen mellan Italiens kronprins Victor Emanuel och prinsessan Helena af Montenegro har väckt ett, äfven för en furstlig förbindelse, mindre vanligt intresse. Detta på grund af de romantiska omständigheter, hvilka äro förknippade med partiet, som säges vara förestafvad utslutande af en ungdomlig, glödande kärlek, samt vidare de rykten, som gått ut om den unga 23-åriga färtmöns fågning och rika begåfning. Vi äro därför öfvertygade, att prinsessan Helenas bild med nöje skall mottagas af våra läsare.

Kronprins Victor Emanuel af Italien, hvilken i denna sin egenskap bär titeln prins af Neapel, är född 1869 i sagda stad, där han ock genomlejt en stor del af sin ungdom. Politiken har, som sagdt, intet att skaffa med det äkta förbund, som den italienska tronens arftagare nu står i begrepp att sluta. Han följer därvid helt och hållet sitt hjärtas fria val. Att han nu hemför den utkorade som sin brud, har han i första rummet att tacka den orubbliga beslutsamhet, med hvilken han besegrat de hårdt när öfverstigligen hinder, som reste sig mot utförandet af hans planer. Den nu 27-åriga prinsen, som på några få år mognade från en svag och blyg yngling till en kraftfull och viljestark man, lät hvarken af politiska eller dynastiska hänsyn, ej heller af sina föräldrars enträgna böner bestämma sig för valet af maka. Det al-

bum med porträtt af disponibla, jämbördiga furstedöttrar, som Crispi i lätt genomskådad afsikt förelade honom, hamnade oöppnad i det kronprinsliga bibliotekets mest undångömda vrå. Men då han i fjol lärde känna prinsessan Helena i Venedig, kände han sig strax lifligt dragen till henne. Årets kejsarkröning i Moskwa medförde de unga älskandes förnyade närmande och det slutliga afgörandet. Konung Humbert och drottning Margareta, som insågo, att det här gällde deras ende sons lefnadslycka, gäfvö sitt bifall. Kejsaren af Ryssland, Montenegros högste beskyddare, gaf sitt medgifvande till prinsessans öfvergång till den romerska kyrkans sköte. Därmed var den sista svårigheten röjd ur vägen. Den 18 augusti utbad sig prinsen i Cettinje prinsessan Helenas hand, hvilket med glädje tillstoddes, ty en till rang och personliga egenskaper mera framstående svärson än den karaktärsfaste arvingen till italienska kronan kunde det montenegrinska furstetaret icke önska sig. I residensstaden Cettinje och i hela Montenegro mottogs den öfverraskande underrättelsen med stort jubel. I Italien däremot hälsades kronprinsens förlofning med dämpade känslor, ty man hade önskat, att den blifvande konungen delat tronen med en prinsessa af kejsarlig eller kunglig börd. Man må dock hoppas, att kronprinsessans skönhet och intagande själs-egenskaper snart skola förvärva henne det lätttrödda italienska folkets odelade sympatier.

Det syns mig sällsamt, att det enda sanna
Så underbart kan byta form och färg.

Det som är sanning i Berlin och Jena,
Är bara dåligt skämt i Heidelberg.

G. Fröding.

Prinsessan Helena skildras som temligen högväxt, smärt, graciös, med mörka, eldiga ögon och härligt svart hår. Liksom montenegrinska furstefamiljen i dess helhet är hon mycket poetiskt anlagd, och många dikter af prinsessan Helenas hand ha, trots hennes ungdom, redan varit synliga. I en af dessa älskvärda smådikter: »Hvad jungfrun såg», tolkar hon själf sitt unga hjärtas dyrbara hemlighet i följande ord:

Slöt se'n jungfrun sina ögon,
Såg hon dock det allra skönsta:
Såg hon bilden af sin älskling,
Han som bor i hennes hjärta.
Bilden såg hon af den yngling
Som dess första kärlek rönt;
Bilden blott af honom, hvilken
Kärleken med kärlek lönte.

Hvarandra.

Vill du lifvets vägar veta,
Vill den gåtan du förstå,
I ditt eget hjärta leta,
Och du soaret snart skall få.

Känn, hur känslor mäktigt svalla
Vid hvar tanke, som dig rör,
Känn, hur dina sinnen alla
Värmas af hoad godt du gör.

Ensam bölja dock ej brusat
Väcka kan vid hafvets strand,
Ensamt hjärta vore fruset,
Om ej värmadt af andras brand.

Ensam fågel sjunger dyster
Uti skogens skumma vrå;
Kommer lockad sångarsyster,
Härligt klingar sången då.

Ensam vägen du ej finner
Öfter mo och ödslig stig,
Men ett ljus i fjärran brinner,
Som en vän nog tändt för dig.

Följ blott ljuset, det är flammen
Af hoad rätt och godt du tänkt;
Inom kort du stöter samman
Med den vän dig ledning skänkt.

I hans hydda glad du träder,
Hälsas broderligt och ömt,
Och när bäst dig hvilat gläder,
Lugnt du vilsen vandring glömt.

Du var glad att honom finna,
Han sig gladda åt sin gäst;
Hjärta ge och hjärtan vinna
Är hvad lifvet äger bäst.

Så vi dragas till hvarandra,
Så blir vägen ljus och fri;
Ingen ensam rätt kan vandra,
Ingen ensam lycklig bli.

Klippans son.

Öfveransträngning i skolan och i hemmet.

Några erinringar vid skolterminens början.

Detta mycket öfverklagade onda tillvitas i allmänhet skolan, och nekas kan ju ej, att skolan har sin dryga del däri. Kurserna äro för långa, kunskapsmättet för drygt, fordringarna för studentexamen alldeles för stora, ja, efter mångas påstående onödiga. De finnas, som påstå, att de måste tillbringa de första åren af sin studietid förnämligast med att glömma bort, hvad de under 8—9 år i skolan arbetat med att inlära, så fullständigt onyttigt finna de den lärdom, som under barnaåren inpressats i deras hjärnor, till nackdel för en massa vida mera nyttiga och nödiga ting.

Till en viss grad hafva de rätt, som så klaga, men man måste taga i betraktande dels att skolan, den s. k. elementarskolan, egentligen ej är afsedd för dem, som äro »till studier obekväma», som det heter, fastän den, i saknad af bottenkola till förvärfvande af någon allmän bildning, måste intaga både till studier bekväma och obekväma, dels ock att skolan icke kan rätta sig efter individen, utan individen måste rätta sig efter skolan. Detta är nog ett hårdt tal, men skolan måste ju hafva rum för alla och kan ej ställa sina fordringar så, att de begåfvade måste hållas tillbaka för de obegåfvades skull. Hvarje lärare, som är intresserad af sina lärjungar, måste nödvändigt se, att det som för det ena barnet går lätt, erbjuder för det andra stora svårigheter, att det ena blir öfveransträngd, det andra icke. Om också åt skolan och dess undervisningsplan icke kan skänkas obetingadt gillande, måste å andra sidan tagas i beräkning de oerhörda svårigheter, som ställa sig i vägen, när en sådan något så när allmängiltig plan skall uppgöras.

Kan man således icke fritaga skolan för en viss andel i öfveransträngningen, kan man ännu mindre fritaga hemmen därifrån. Det måste medgifvas, att skolan har rätt att fordra det hemmet till henne sänder friska barn, med sunda nerver och med tillbörliga krafter för skolarbetet. Detta är alldeles icke obilligt begärdd. Skolarbetet är beräknadt efter denna grund. Det är icke meningen, att bortklemade barn med öfverretade nerver, ensidigt utvecklade, brådmogna i fråga om nöjen och lyx, utan tillstymmelse till karaktär, utan någon grund att bygga på, skola komma dit. Det är meningen, att dit skola komma friska, rätt-sinniga, barnsliga barn, med någorlunda uppöfvadt minne och någorlunda utvecklad fattningsgåfva. Och under skoltiden skall barnets lefnadssätt ordnas så, att den öfveransträngning, som ej kan förebyggas, göres så litet skadlig som möjligt. Fordrar föräldrarnes sociala ställning ett mera flitigt och storartadt deltagande i sällskapslivet, måste så ordnas, att barnens måltider och sofftider ej lida däraf — barnen måste så

att säga hafva sitt hushåll för sig. Detta bör kunna vara regel äfven i enklare hem; ingenting hindrar att barnen intaga sina måltider för sig själfva och få en enklare, mindre sammansatt och mera hälsosam kost än föräldrarnes vanor fordra. Barnen må allrabäst däraf.

Därnäst måste noga vakas öfver att barnen få sofva tillräckligt. Ett barn i skolåldern behöfver minst nio timmars sömn; kan det få tio, älfva sofftimmor, är det så mycket bättre. Därvid bör ihågkommas, att barnet behöfver af dessa sofftimmor minst tre, helst fyra före midnatt och lider mindre af att stiga upp tidigt om morgonen. Det är bättre att barnet går tidigt till sängs och stiger tidigt upp för att då ägna en stund åt sina läxor, än att det, kämpande med sömnen, söker i minnet inpränta något, som under dessa omständigheter har svårt att stanna kvar. Man kan invända, att barnet kanske ej hinner med sina läxor, ej får tid till lek och rörelse i fria luften, om det skall gå tidigt i säng. Men hjälper man barnet att förståndigt indela sin tid, understödjer det vid läxläsning och hemarbete och vakar öfver fördelning af lek- och arbetstimmar, bör det gå för sig att någorlunda motarbeta den öfveransträngning, som skolarbetet måhända åstadkommer.

Det finnes klana, blodfattiga barn — de hafva kanske blifvit det genom förvärd vård och fostran, men, lika godt, de äro nu en gång sådana — och deras fysiska fattigdom åstadkommer ett slags andlig fattigdom, kallad håglöshet, stundom äfven lättja. Visserligen saknas ej barn, som verkligen äro lata och likgiltiga, men de, som af naturen äro det, torde vara lätt räknade. Hos de flesta har håglösheten sin grund i kraftlöshet. I alla fall är det alltid af yttersta vikt, när ett barn visar sig likgiltigt och håglöst, att genast undersöka, om därtill kunna finnas fysiska grunder, noga eftertänka, om misstag i fråga om lefnadssätt m. m. blifvit begångna, och rätta desamma. En period af hvila från skolarbete och tidens utfyllande med andra sysselsättningar, helt enkelt ombyte af vistelseort och omgifning kan göra den slöe, olustige skolpojken till en liflig och flitig gosse. Men långt ifrån att unna en sådan stackars fysiskt utarmad varelse nödig hvila och vård, drifves han, med kält och bannor kanhända, oupphörligt framåt, men blir ändå »kvarsittare» och skall så under ferierna »läsas upp» till samma ömkliga tillvaro i nästa klass, och så undan för undan, för att kanske till sist bli kuggad i den oundvikliga studentexamen.

Att öfveransträngning förekommer i skolan är tyvärr blott alltför sant, liksom att den, så länge nuvarande skolregim bibehålles, ej lär kunna undvikas. Men öfveransträngning förekommer fullt ut lika mycket för barnen i många hem, och denna kan undvikas — det är skilnaden.

Mathilda Langlet.

Öfver hinder.

Skiss för Idun af Agathe Lind.

»Till banan!» — »Till banan!» — det var dagens lösen, och hela staden strömmade ut till fältet, där kapplöpningen skulle försiggå.

På vägarne myllrade det af människor, gående och åkande; eleganta ekipager med fyrspann och betjänt på kuskbocken, enklare vagnar, hyrkuskar, alla hade samma mål. Bicyclister, damer och herrar, ringde oafbrutet, sökte tränga sig förbi, ville komma först. Ridande polis och soldater upprätthöll ordningen; dammet stod i högan sky, och solen brände hett. Skulle det bli regn?

Ute på banan var allt redo, och den mängd af blå och gula vimplar, som på sina stänger fladdrade muntert för vinden, gaf ett festligt utseende åt den brokiga tafan. Där var mycket folk, officerare i olika uniformer, ljusklädda damer, ryttare i sina granna tröjor, — det var prakt och färger ute på den gröna ången.

Ida Hallner tycktes just ej se mycket af allt detta, där hon satt bredvid sin mor i deras vagn. Det låg ett nervöst, oroligt uttryck i hennes ansikte. Skulle då aldrig löpningarna börja, så spänningen fick ett slut? Det var ju icke förr än i tredje löpningen han skulle rida? Hon såg på sitt program, — ja, där stod det ju helt tydligt.

N:r 7. Löjtnant von Minoff. Daisy, mbr. st. 6 år, hbl. e. Elmer, 77 kg., tr. röd och gulrandig, m. röd.

Ida ryste lätt till. Mätte det bara gå väll! Självt var han ju så säker och lugn, så van vid framgång och seger, att det föll honom visst icke in, att olyckan kunde nå honom. Olyckan, — hvarför såg hon spöken midt på ljusa dagen? Nej, hon ville gå dit ned bland de glada ungdomarne, skämta och skratta som de och glömma sin oro. Kanske kunde hon äfven få träffa löjtnant von Minoff och blifva i tillfälle att ge Daisy några sockerbitar.

Ida hade knappast hunnit ned på sadelplatsen, förrän hon mötte löjtnant Edelberg och hans unga fru.

»Goddag, fröken Hallner! Det var då riktig tur att vi träffades! Var nu snäll och muntra upp Jenny litet, ty hon är vid misshumör i dag.»

Fru Jenny var allt utom belåten, det syntes tydligt, och innan Ida hann säga något, utbrast hon:

»Ja, jag vet inga odrägligare tillställningar än kapplöpningar! Kan det vara något nöje att se arma, utmärade hästar och ryttare, som påminna om humlestörar? Nej, fy!»

»Men hvarför i all världen har du då rest hit?» frågade Ida förvånad.

»Min man ville ha mig med och förresten — det är ju träs chic. I morgon äro vi bjudna på middag till öfverstens, och då måste man kunna deltaga i allmänna samtalsämnet. Nej, se hvad Lydia är elegant i dag! Säg, Ida, du kommer naturligtvis på balen i kväll?»

»Ja,» svarade Ida litet tankspridd, ty hon hade fått syn på löjtnant von Minoff, som stod strax bredvid, tillsammans med några andra yngre officerare. Om hon ändå kunde få träffa honom! Jo, nu såg han henne och kom fram och hälsade.

»Kanske jag får tjänstgöra som rådgifvare åt herrskapet, liksom åt kamraterna nyss,» framkastade han muntert.

»Tack för tillbudet, men vi äro hvarken rådlösa eller brödlösa,» svarade Jenny.

»Ja, otack är världens lön!» sade löjtnanten skrattande, utan att låta genera sig af fru Edelbergs mindre vänliga ton.

»Hvad är det för råd du har att gifva?» frågade mannen.

»Jo, hvilka hästar ni skola hålla på vid totalisatorn. Jag har ju nu sett dem hvarje dag efter träningen, så jag är ganska inne i förhållandena. I första löpningen böra damerna sätta på n:r 2 och 10, i andra på 9, 11 och 12, samt i tredje på 7 och — —»

»Nummer 7! — det är ju ni själf.»

»Fröken tycker visst att det är förmätet att våga hysa en så hög tanke om sig själf, men Daisy är verkligen vid utmärkt god kondition för närvarande. Vill icke herrskapet komma och se på henne?»

»Hu nej, det vill jag visst icke!» svarade fru Jenny. »Kom med mig, Edvard, och hälsa på öfverstinnan, — det måste vi göra!»

Och hon drog mannen med sig bort.

»Jag vill gärna se på Daisy,» sade Ida litet blygt.

De gingo till inhägnaden, där stallknektarne höllo på att sadla eller motionera sina hästar. Daisy lät höra en kort, glad gnägning, då hon såg sin herre, och kom emot honom med framsträckt hufvud. Så fick hon socker och strök belåtet sin fina nos mot Idas arm, utan att bekymra sig om den hvita klädningen.

»Är hon icke vacker!» sade löjtnanten. »I dag skola vi segra igen, Daisy!»

Han klappade henne på den smala, glänsande halsen.

En signalklocka ljöd.

»Se så, nu börjar första löpningen. Då skall jag följa fröken till vagnen, ty där har fröken bästa utsikten.»

När de sedan skiljdes åt, räckte Ida honom sin hand.

»Lycka till, löjtnant von Minoff!» sade hon enkelt.

»Tack, fröken!» svarade han och tryckte häftigt hennes hand. »Tack! Au revoir!»

Ida följde icke första och andra löpningen med något vidare intresse, men när signalen ljöd att den tredje skulle börja, då reste hon sig upp i vagnen med bultande hjärta och hvarje nerv spänd af uppmärksamhet. Nu starta de! Där rider han! Så krökte banan, och hon kunde ingenting se under några ögonblick, men lyssnade i stället på de omkringstående utrop:

»Trea är först, nej, sjuan, — nu tar Lady Dod på dem, — det där hindret tog Minoff bra! — tian ökar farten — nu får allt Berger passa sig, — men hvar är Minoff?»

De sista orden ljödo som ett skri för Ida; hon stödde sig tungt mot vagnen och spanade ifrigt genom kikaren. Hvar var han? Då fick hon se folkmassan rusa mot en punkt af banan, och där syntes något mörkt ligga på marken. Daisy hade fallit, — hennes ryttare var kanske död! Utan att säga ett ord till modern öppnade Ida vagnsdörren och sprang ned på sadelplatsen.

Hon såg ingen af sina bekanta, men alla människor talade blott om olyckshändelsen: »de äro döda båda två, — synd om karlen, — präktigt häst — —»

Hur skulle hon få veta sanningen? Då kom löjtnant Edelberg gående nedifrån platsen för olyckan, och Ida rusade fram till honom.

»Hur är det, löjtnanten? Hvad har hänt?»

»Daisy föll vid ett hinder,» svarade han, »och Minoff låg afsvimnad några minuter. Nu är han vid sans igen och tyckes vara oskadad. Det värsta är att Daisy har brutit sitt ena bakben och måste skjutas.»

Löjtnant Edelberg lyfte på sin hatt och gick vidare, men Ida stod kvar, ensam, med nedböjdt hufvud. Glädjen öfver att han var räddad hade nästan öfverväldigt henne ett ögonblick, men nu tänkte hon blott på Daisy, — att Daisy skulle skjutas. Den arme von Minoff! Daisy var ju hans stolthet och glädje; hur ofta hade han ej talat om sin häst, om hennes klokhet och trohet, om hennes — —

Ida spratt till, väckt ur sina tankar, — hvad var det? — ett skott — ännu ett. Åh — hon förstod, — det var Daisy, — Daisy som skulle dö!

Staden gaf fest för dagens hjältar, de unga ryttarne. Stora hotellets festvåning strålade af ljus. I ett af de mindre rummen hade de yngre damerna trängt sig tillsammans. De flesta stodo tysta, men några förde en nervös konversation, ofta afbruten af spejande blickar utåt de andra rummen. Det var oroligt, det var varmt därinne, och rodnaden steg på heta kinder.

Ida Hallner stod alldeles ensam i ett hörn af rummet. Hennes program var blankt, men det bekymrade henne icke det minsta. Om hon blott hade sluppit att gå på balen, men hon hade ju intet skäl, hon kunde ej säga till modern: »Jag vill icke gå för löjtnant von Minoffs skull.» Hon hade ingen rätt att tala så, hade ingen rätt att sörja med honom. Om hon blott visste hvar han var i kväll, om hon hade fått trösta honom!

Kavaljererna hade kommit in i rummet, det var sorl, prat och skratt rundtomkring. Ida stöddes i sina funderingar af en herre, som kom fram till henne och hälsade:

»God afton, fröken Hallner!»

Hon såg upp litet förvissrad.

»God afton kaptän Bergelou! Tack för sist.»

»Hvar var det?»

»På utfärden, minns ni ej den?»

»Åh då, jo naturligtvis, men det var länge-

sedan dess. Jag hoppas, att fröken ej hade alltför tråkigt!»

»Tyckte kaptänen att det såg så ut? Jag var nästan generad, när jag kom hem och tänkte på, hur jag hade skämtat och pratat. Det var bestämdt för mycket!»

»Nej, det tror jag ej, men icke såg fröken så dystert ut som nyss, när jag kom fram till er. Jag har stått och sett på fröken en stund, men ni märkte ingenting, blott stirrade framför er.»

»Det var ju ett brott mot etikettens lagar,» sade Ida småleende.

»Hur så?»

»Jo, i sällskapslivet måste man bära mask, — löjets, — glädjens mask, och helst blå glasögon utanpå den, så man kan dölja ögonen också, — de skvallra så ofta.»

»Ni är ledsen i kväll, fröken Ida!»

Kaptänens röst var så vänlig, att Ida kände sig riktigt tacksam mot honom.

I detsamma kom en ung officer fram till dem och sade lifligt:

»Nå, ändtligen finner jag er, fröken Hallner! Von Minoff och jag ha sökt efter er som efter en knappål!»

»Von Minoff — löjtnant von Minoff,» stammade Ida, »är han här?»

»Ja visst! Tycker fröken att det var något underligt? Jag skall be om första valsen!»

Löjtnanten tog hennes program och skref ett oläsligt namn.

»Tack, fröken! Nu skall jag skicka hit von Minoff.»

Han bugade sig och gick, utan att Ida lade märke till det. Löjtnant von Minoff här på balen! Hur kunde han, hur kunde han? Nu såg hon honom komma, men det gick långsamt, han hejdades flere gånger på vägen af damer och herrar, som hälsade på honom, tryckte hans hand, i det de sade några ord och sågo delta-gande ut. Von Minoff smålog och bugade sig tacksamt.

Hur kunde han? Hur kunde han?

»God afton, fröken Hallner! Jag tror att ni leker kurra gömma i kväll!»

Ida kunde icke svara, utan såg blott på honom med sina stora, allvarliga ögon. Han tog hennes program och jämförde det med sitt.

»Nå, det blir utmärkt, andra polka, om ni tillåter! Jag hade hoppats att som vanligt få supé och kottiljong med fröken, men så lade öfversten beslag på mig för en ung släktinge. Lifvet är en strid, fröken Ida! Men hur är det fatt, ni ser så allvarsam ut?»

»Jag trodde verkligen icke, att jag skulle få se er här i afton,» sade hon sakta.

Löjtnanten rodnade och rynkade pannan.

»Det där låter nästan som en förebräelse! Mina andra vänner äro i stället glada öfver att de se mig häruppe, frisk och färdig,» svarade han litet häftigt.

»Liksom icke jag vore det också, men, när man har varit i lifsfara, när man har lidit en sådan förlust, så, — så,» — hon stannade, rädd att säga för mycket.

»Hm» — von Minoff drog i sin ena mustach, »hm, ja visst var det en förlust att mista hästen, men icke är det värdt att hänga sig därför! Nu får jag skaffa mig en ny.»

Jaså, det vara bara det, att skaffa sig en ny! Ida såg på honom forskande, nästan strängt, och det var något kallt, afvisande i tonen, när hon svarade:

»Allt här i världen kan ses på så många olika sätt!»

»Mycket sant, fröken, men jag tror dock, att ni är ovanligt djupgående!»

»Så stöter jag också på grund,» svarade hon halfhögt.

»Hvad nu! Håller ni på att gråla på allvar, eller är det bara kärleksgnabb?» frågade fru Edelberg, i det hon kom fram till de båda unga.

»Ingendera delen,» svarade Ida lugnt.

»Nå, det var väl det! God afton, löjtnant von Minoff! Det var roligt att se er här kväll. Så ohyggligt med er vackra häst! Den dog väl gånst?»

»Ja,» svarade han kort

»Sköt ni den själf?»

»Nej!»

»Se, då hade jag rätt! Lydia och jag disputerade nyss om den saken. Säg, Ida, har du sett friherrinnan Silfverfelts juveler? De äro charmanta! Sådanda toaletter här i afton, både vackra och dyrbara.» Fru Edelberg kastade en mönstrand blick öfver samlingsen. »Men se där borta står Lydia alldeles ensam!» utbrast hon. Snälla löjtnant von Minoff, följ med mig bort till henne, så hon får höra af er själf att jag

hade rätt, — annars tror hon det icke. Adjö så länge, Ida!» —

»Hvad ni ser trött ut, fröken Hallner! Vill ni icke sitta?»

Kapten Bergelou sköt fram en stol till henne. »Tack så mycket!»

»Nu kanske jag kan få be om en dans,» fortfor kaptenen. »Det var min mening, då jag först kom fram till er, men så blefvo vi afbrutna.»

»Har ni nu stått tåligt och väntat hela tiden?» frågade Ida, i det hon räckte honom sitt program.

»Den väntar aldrig för länge, som väntar på något godt. Jag skall be om andra vals.»

»Hvad det är eget ändå,» sade Ida tankfullt, — det lät nästan som om hon talade för sig själf, — »att några få ord kunna uppenbara för oss en människas hela karaktär.»

»Hvad menar fröken?» frågade kaptenen förvånad.

»Äh, egentligen ingenting,» svarade hon lika sakta, »men jag tycker, att jag har fått lära så mycket i kväll.»

»Redan!» utbrast kaptenen. »Ännu ha vi ju bara haft prologen. Nu först börjar balen!»

Musiken hade spelat upp, och vals melodien trängde smekande, lockande in i rummet.

»Ja, nu börjar föreställningen,» sade Ida med ett sorgset leende. »Ridån går upp! Skratta pajazzo, skratta!»

Ett litet västkustbref.

Lervik i augusti 96.

Söta Nini!

Lervik? Jag ser i andanom, huru du ser ut som ett lefvande frågetecken, huru du rifver ibland dina dammiga och urblekta skolkunskaper och till sist går och slår upp Nordisk familjebok, bokstafven L.

Nej, gör dig inte så mycket besvär, jag skall genast tala om för dig, hvad Lervik är: en liten badort på västkusten, belägen någonstades mellan Göteborg och Strömstad och i storlek förhållande sig till Marstrand och Lysekil ungefär som Vimmerby förhåller sig till London.

Huru vi just kommit att hamna här för sommaren? Jo, ser du, min herre och man har, som du vet, dålig mage, liksom nästan alla äkta män här i landet, och orsaken — ja, den förtjänar sin särskilda parentes. Jag påstår, att han röker för många och för starka cigarrer (att röka i sängkammaren, sedan man gått till sängs om kvällarna, borde straffas enligt lag, kronisk magkatarr är alldeles för litet straff för en sådan barbarisk förbrytelse), men kan du tänka dig, Klas har hittat på, att han lider af dålig matsmältning, därför att hans farfar drack för mycket punch under sin Upsalatiid på trettioåret! Ja, jag säger väl det, den Ibsen med sina gengångareteorier . . . han behöfde visst komma och lära herrarne skylla ifrån sig, den konsten knnde de minsann förut.

Emellertid är vår husläkare — doktor B., magspecialisten, du vet — om somrarna badläkare i Lervik, och som Klas afgudar honom och följer honom öfver allt som en skugga, kunde naturligtvis ingen annan badort komma i fråga för oss än Lervik, och om min herr mans magkatarr verkligen, det Gud förbjude, blir kronisk, ser jag mig dömd till Lervik på lifstid.

Nå, jag skall inte säga något ondt om Lervik, det vore mer än otacksamt efter en sådan förtjusande sommar, som vi haft här. Namnet låter ju litet afskräckande, men något ler har jag gudskelof ej sett till, och viken — den är gudomlig alla tider på dygnet, antingen man ser den före soluppgången . . . nå, det händer då ytterst

sällan, men jag har verkligen sett den så en gång i sommar, solförmörkelsedagen, då hela badsocieteten samlades klockan half fyra uppe på berget vid väderkvarnen och kokade kaffe och tittade genom sotade glas; löjtnant Kula, som hade glömt förse sig med glasbit, var nog påhittig att lyfta af ett fönster i kvarnen och sota det vid kaffeldelen — — nej, hvar var jag nu? Jo, viken är gudomlig både i morgonbelysning, och då den ligger där som en immig spegel och gryningens hela färgsymfoni drar fram däröfver — och i middagsglansen, då hvarenda liten kornblå våg blixtrar i full paryr af soldiamanter — och om kvällarne i solnedgången — nej, ord kunna inte ge en aning om de solnedgångar vi ha bevittnat här i sommar! Och om jag bara ville försöka att tala om viken i nattstämning, då båtar med andäktigt tysta badgäster glida fram öfver det blåsvarta djupet och marelden trollar fram glödande jätteormar efter kölen och det regnar droppar af eld från årorna hvar gång de lyftas — — nej, jag skall tiga; sådant där måste ses.

Man lefver ett mycket enkelt och naturligt lif här. Societetshus ha vi — visserligen något påminnande om en lada — och där samlades vi mangrant en dag midt i sommaren för att öfverlägga om, hvad vi skulle roa hvarandra med — här finns nämligen ingen »direktion för nytta och nöje», som minuterar ut sällskapsglädje på vissa dagar och klockslag. »En bazar», föreslog doktorn, och det mottogs med frenetiskt jubel. Alltså en bazar, men för hvad ändamål? Det blef ett stim, så att man knappast hörde sin egen röst; hvar och en hade sitt förslag. Det enda af dem jag riktigt klart uppfattade var det, som kom från en vermländsk landthandlarfru: hon ville, att inkomsten af bazaren skulle användas till kaffeplantans införande på Grönland, så att framtidens Nansenar och Andréear skulle slippa föra med sig en så viktig och skrymmande lifsförnödenhet. En annan fru, som har tagit renlighet till sin specialitet och talar precis, som om det inte funnes en enda fru i Sverige mer än hon, som har en aning om, hvad vatten och såpa och skurborste kunna användas till, kom med ett förslag, att behållningen skulle användas till tvålinköp att tvätta negerbarn med — hon tyckte det var så upprörande att tänka sig andra små barn gå svarta, då hennes egna alltid voro så bländande hvita som Guds änglar. (Ja, det är ju möjligt, att jag i sorlet och larmet inte uppfattade hennes proposition rätt) En tredje talade något gudsnådligt om lifränror åt små dödfödda barn i Otaheiti — eller om det var blinfödda barn i Småland, det kan jag verkligen inte säga, ty det hela upplöste sig nu i ett kackel och ett skrockande som af tusen beskäftiga höns, alla i färd med att värpa . . .

Ja, det är minsann inte så lätt att komma till rätta med sådana där små styrande landsortsfruar, isynnerhet om de ha godt om pengar — i sina mäns fickor. Sista beslutet på sammanträdet blef, att vi skulle slå bazaren ur hägen, efter vi inte kunde komma öfverens om ändamålet, och i stället spela teater, utan ändamål, bara för roskull och utan entré. Det ha vi nu gjort — men hur? Om någonsin glömskans slöja är på sin plats, så är det här. För resten hade vi till älskare en löjtnant, vasserratte, visserligen från ett bondregemente — alla

kunna inte vara vid kunglig majestäts lif- och husartrupper som min Klas — men ändå en riktig löjtnant med mustascher och en liten söt nytändning på hjässan. Han var här, naturligtvis för magkatarr, han också. Nå, det är just inte särdeles poetiskt — — men i alla fall blef han genast alla damernas idol. Tre af våra fruar togo isynnerhet hand om honom; han har lefvat fram sin sommar i deras moderliga(?) vingars skugga. Det är märkvärdigt hvad ensamma badortsfruar, hvilkas män stannat hemma i Skräköping, ha för ett ömt behof att slösa sin omtanka på stackars ensamma badortsherrar, som inga fruar ha! Löjtnant Kula blef då nästan väl mycket omhuldad. Tänk dig, då vi seglade, skulle han ha hela ena långsätet i kosterbåten för sin räkning och tre ejderdunskuddar att ligga på (en från hvardera frun), under det att vi andra sutto hoppackade som ansjovis i låda på den andra sidan. Och sådana artigheter de sade honom! Nog talade han mycket om sin dåliga matsmältning, men i fråga om att smälta komplimanger och smicker hade han då en riktig strutsmage . . . ja, den där kaptenen, som åt buteljškärfvor och tretumsspik och gamla galoscher i Berns salong härom året, var en riktig klåpare mot honom!

Nej, jag är rädd, att jag börjar bli litet elak, så att det är bäst att jag slutar mitt bref. Här nere borde man egentligen bara bli snäll, så underbart mild som naturen här nere kan vara. Just nu till exempel har det fallit en störtskur, alla bergen se ut som glacerade, täckta af en tunn, spröd ishinna, och i viken, som ännu prickas af ett och annat regnstänk, glider det ena snöhvita seglet efter det andra in för att fälla ihop vingarna och lägga sig i ro till nästa dag. Solen tittar skälmaktigt fram bakom ett rosenrött moln, luften är len som silke och ändå så frisk . . . Ja, Nini, här är sannerligen godt att vara, här ville jag bygga tre hyddor, dig en, löjtnanten en (karlen är ju en hederspojke egentligen) och en åt din gamla vän

Betty B.

P. S. Klas skulle förstås bo i min.

J "klädpenningfrågan".

XIX.

Utan pretentioner tog jag till orda i den här »Klädpenningfrågan», och aldrig kunde jag tro, att mina enkla inlägg i frågan skulle åstadkomma en så stor uppståndelse, allra minst inom det manliga läget, att t. o. m. de sämre känslorna tagit sig utbrott, något som man tydligt nog kan spåra i »den uppretade äkta mennens» gemmäle. — Jag vill ej med hänets vapen möta eder, utan endast med få ord söka tydliggöra ett och annat dunkelt uttryck, som influtit i min uppsats, och som ni tycks hafva använt all möda för att tyda till det värsta. Äfven vill jag söka besvara de frågor, som af eder framstälts.

Hvad den hvita ylleklädningen vidkommer, får jag upplysa, att jag med uttrycket *klädning* endast tänkte på tyget, som jag verkligen då kunde köpa till 4.37 (således ej ens fullt 5 kr.), enär det var en stufbit. Detta tyg fanns då hos Aug. Magnusson på Västerlånggatan i Stockholm, och huruvida det nu kan finnas lika, kan jag ju ej veta, då det är två år se'n det köptes. Vill ni, så skall jag till Red. öfversända en profiapp. Det skulle kostat 85 öre mtr., men jag fick det ännu billigare, emedan det var stuf. Detta påpekade jag äfven i min uppsats, men det tycks ni ej fäst eder vid, samt äfven det att köpa på realisationer, hvilket kan lyckas mycket bra. För att gifva eder så noggranna upplysningar som

möjligt, vill jag omtala, att sybehören till denna klädning gingo till 3.00, och då jag nu intet kostat ut i sylön, utan jag och mina systrar sy allt själfva, så får ni själf räkna ut, huru mycket den kostat mig. Tycker ni att jag gått till ytterlighet, så har då ni åtminstone i betydligt högre grad gjort eder skyldig därtill, då ni vill föreslå fröken Lundin såsom sömmerska, som faktiskt är bland de dyraste man kan få tag uti. Frågan gällde ju det billigaste sättet att kläda sig, och då måste man väl också låta sy så billigt som möjligt. Det har ej heller varit meningen att »drifva sport» i denna fråga, för hvilket »Gadd» välvisst varnar; allra minst kunde jag tänka därpå, som redan sändt in min uppsats, innan ännu något i denna fråga blifvit intaget, fastän den ej kom in med de första. Jag har endast velat lämna uppgifter från min egen erfarenhet, som faktiskt öfverensstämmer med verkliga förhållandet. Gärna får »den uppretade äkta mannen» återkomma med sina förfrågningar, såvida jag nöjsamt kan besvara dem, men jag hoppas att han ej skall behöfva det, då så många goda råd gifvits, för hvilka jag är mycket tacksam, och särskildt hvad »Georgina» yttrat bör hvar och en lägga på hjärtat, och öfverensstämmer jag uti *allt* med henne samt önskar, att hennes yttranden måtte falla i god jord. M. S.

XX.

Då »klädpenningfrågan» visar sig äga så stort och allmänt intresse — hvilket är helt naturligt, då den för hvar och en dagligen gör sig så kännbar — tror undertecknad det vore till stort gagn, om någon erfaren ville lämna några vägledande råd och anvisningar härutinnan för den kategori af kvinnor som, i den ena eller andra branschen, höra till de »tjänandes» klass.

Hittills är det till det mesta damer, som hafva den lyckliga ställningen att kunna i *sina hem*, dels själfva, dels med främmande hjälp, utföra den mesta sömnad, hvilka hafva framlagt sina rön härutinnan, men alla vi som hafva någon anställning (och i många fall intet annat hem än vårt lilla hyrda rum), hvarigenom vi skola förtjäna vårt uppehälle, hafva ju ej tillfälle härtill, utan för oss, som vanligen framför andra behöfva lefva sparsamt, återstår endast att låta »sy borta», som af alla erkännes blifva så dyrbart. Af oss *fordras* också att vi hvarje dag skola gå snyggt och propert, ibland nästan elegant, klädda, och att nöta ut gammalt, såsom kan ske i hemmen, går just ej för sig för dem, som skola sköta sitt arbete i embetsverk eller andra officiella inrättningar. Hvar och en som prøfvat på vet och hur det går åt skodon, galoscher, handskar och öfriga ytterkläder vid dessa dagliga, regelbundna promenader i hvilket väder som helst, ur och skur. Med största sparsamhet och enkelhet går nog klädkontot minst till 200 kronor pr år, hvilket vanligen är bra kämbart för hvarje *kvinnlig kontorist*.

XXI.

Uppmuntrad af de många inlägg i »klädpenningfrågan», som redan influat, och viss om att Idun räknar många läsarinor äfven ur den klass jag tillhör, vill jag också delge några rön om saken. Jag är anställd i en affär och har jämte fritt vivre 200 kronor i lön. Dessa måste nu räcka till kläder, nöjen, presenter m. m. Som jag hvarje år under min fritid alltid gör en längre eller kortare resa och har många vänner, går ej så litet åt till resa och presenter. När utgifterna för dessa äro frändragna, har jag ungeför 125 kronor, aldrig mera, öfver till kläder.

Dessa använder jag så, att jag hvar annat år köper mig en kappa d. v. s. ett år sommar och ett år vinterkappa. Någon gång har jag också haft en kappa 3 år, om jag kunnat modernisera den. Med förkärlek använder jag svarta klädningar, och då dessa äro mer oberoende af ombyte, har jag funnit dessa bli billigast. Jag skaffar mig hvarje höst en svart klädning af godt tyg, som jag först har som bättre, sedan sommaren därefter med ljusa blusar till kjolen. En bomullsklädning af tvättakta tyg syr jag mig också hvarje år. Såväl blusar som bomullsklädningar syr jag alltid själf på kvällen och fristunder och detta är ju alltid en besparing. Mina hattar använder jag alltid 2 år, men låter kläda om dem, om det gamla är urblekt. Hvarje vinter köper jag ett par kängor hvarje sommar ett par skor. 2 halfsulningar på hvarje får jag också kosta på dem om året. Till underkjolar har jag funnit moaré vara det varaktigaste och har jag

med några kantningar kunnat ha sådana i 3 år. Underkläder syr jag mig alltid själf och syr i regel $\frac{1}{2}$ dussin hvarje år, än af den ena sorten och än af den andra, med godt tyg och broderi, ej virkade spetsar, ty de äro ej starka. Småsaker såsom förkläden, handskar, kragar, strumpor och dylikt har jag alltid haft turen att få och då jag alltid märker och reparerar alla kläder själf, har jag ingen särskild utgift för detta konto. Ungefär så får jag fördela utgifterna hvarje år, om de därtill afsedda 125 kronorna skola räcka. Ej mycket sparsamt kanske, då många af insändarinnorna, som lefvat »ute i världen», ej behöft att använda ens så mycket. Vore roligt att höra någon annan, som lefver i ungefär mina förhållanden, yttra sig i ämnet.

Annie.

Att sätta bo.

Under n:r 478 och 479 i frågoafdelningen i Idun för i år begär en oerfaren fästmo under märket »Moderlös» råd för sin blifvande bosättning. Undertecknad, som då hon byggde bo, också måste hänföras under samma sorgliga kategori, känner sig manad att erbjuda sina nu under årtionden vunna erfarenheter åt de unga, hvilka möjligen vilja draga nytta däraf.

Min lilla uppsats dedicerar jag till »moderlös», och kunna ju andra intresserade sedan därifrån göra små utvinkningar eller inskränkningar, allt efter olika fordringar och tillgångar. Då ni med en hos en oerfaren, som ni själf kallar eder, beundransvärd klokhet tänkt på att tala om hvad er blifvande mans inkomster belöpa sig till, har ni därmed gifvit den naturliga och enda rätta grunden för kloka beräkningar i fråga om bosättning.

Således, ni skola lefva på 2,000 kr. om året, och vill veta hur ni då bör inrätta edert blifvande hem.

Det första vi då måste påpeka är, att som ni under dessa förhållanden ej hafva råd skaffa eder stort umgänge ni ej heller behöfva så stora förråd vare sig af duktyg, servis eller köksattiralj. Med detta vare dock ej sagdt, att ni aldrig ha råd att se goda vänner hos eder. Gästfrihet bör öfvas af alla, men ej af alla med stora bjudningar, ty mången som tillfredsställer sin fåfänga i det stycket måste sedan i veckotal sätta den egna familjen på svältkur. Jag tycker ni bör kunna nöja eder med en bordsservis, afsedd för 12 personer, den bör vara eder fullt tillräcklig. Skulle ni någon gång tänka att se flera än 10 gäster på gång hos eder, så gör ni klokt i att för sådana enastående fall hyra servis, hvilket nu går för sig i snart sagdt hvilken bosättningsaffär som helst. Glas och karaffiner böra ni välja efter de varor ni tänker eder att servera i dem. Nöj eder dock med små kanner och karaffiner för första uppsättningen. Ingen vinkanna eller vinkaraffin bör rymma mer än $\frac{2}{3}$ liter, ingen saft- och cognacs dito mer än $\frac{1}{3}$ liter. Äro de mindre, skadar det ej. En flat och en djup efterrättsskål vill ni säkert också ha af glas, såvida ej till porslinsservisen följde sådana. Välj skålar på låg fot eller och alldeles utan fötter. De äro först och främst vackrare, och så har man mer hopp om att få behålla dem ostympade, och för det tredje kunna sådana med fördel användas också till fruktskålar på en bricka eller litet serveringsbord, där en hög skål ej tar sig vidare bra ut och ofta gör en liten öfverhalning.

Höra ej heller saladierer och saltkar till servisen, tagas sådana också lämpligast af glas.

Te- och kaffeservis väljes med eller utan kanner och skålar, beroende på om dessa för varaktighetens skull tagas af metall eller för prisbillighetens skull måste tagas af porslin. Till bordssilver, hvilket ni efter råd och lägenhet väljer af gediget silver eller af nysilver, bör ni för att vara väl-försedd, ha, utom sopp-, säs- och sockersked, 1 dussin matskedar, 1 dussin teskedar, 1 dussin stora gafflar, 1 dussin mindre dito och en tesil. Kokspadar och större och mindre skedar och gafflar att lägga för med kan man godt undvara, och böra sådana i alla händelser ej anskaffas förr än efter bröllopet, ty sådana saker väljas ofta till de nu för tiden oundgängliga lysningspresenterna. Knifvar kan ni också gärna vänta med, ty åtminstone bröd-, smör- och fruktknifvar ses ofta bland bröllopsgåfvorna.

Har ni ej råd att skaffa eder mer silver än ni behöfver för edert dagliga bruk, så kan jag till tröst anförtro eder, att vi fruar ofta vid våra bjudningar låna skedar och gafflar af hvarandra, och så kan då också ni göra, om ni ej är i tillfälle att lägga ner ett litet kapital i sådana ting.

Brödkorgar och brickor taga vi väl med här, medan vi tala om metaller.

För köket behöfver ni ungefär följande saker. Ett par, tre kastruller på 2 à 3 liter hvardera för soppor, grönsaker o. dyl., en liten fiskkittel, en liten såspanna och en kaffepanna. Dessa kokkärl väljas af koppar eller ock af emaljerad eller förtent järnplåt. Tycker ni om att koka potatisen oskalad, bör ni till den skaffa eder en liten järngryta på ett par liter. En liten stekgryta, som också med fördel kan användas som buljongskittel, en stekpanna och en plättpanna behöfver ni också. Vidare några bleckmått (om ej mer, så ett litermått), en tratt, ett durkslag, ett rifjärn, en vattenskopa, en eller ett par små bleckflaskor, pannkaks-spade och korkskruf, några slevvar och skedar, förskäror- och andra köksknifvar och gafflar (och till knifvarne en knifskurnings-apparat, en liten tingest, som kostar 35 öre och som är utmärkt för sitt ändamål), skärbräden, vispar, salt- och mjölskåpa, en mortel, en hackho med knifvar (eller en köttkvarn om ni föredrager sådan, hvilket jag ej gör, då efter min erfarenhet allt som males sönder blir saftlösare och torrare än det som sönderdelas med hackkniven), några lerfat och mjölkbunkar, ett par pudingsformar och omlättlådor af eldfast porslin. Så omkring $\frac{1}{2}$ dussin flata och $\frac{1}{3}$ dussin djupa tallrikar, $\frac{1}{2}$ dussin s. k. assietter och $\frac{1}{2}$ dussin små spilkumar i olika storlekar.

Denna lilla köksservis afses dels till råa matvaror och dels för från bordet öfverblifven mat, som skall användas till ett annat mål, ty sådant bör aldrig få stå kvar på till bordsservisen hörande fat och skålar, först därför att ömtåligt porslin blir fult häraf, och så kan det vålla både förtret och tidspillan att ställa till diskning, just när man skall använda sina fat och koppar. De böra alltid genast efter användandet diskas och komma på sina platser igen.

Så måste ni hafva en sopskyffel, sop-, skur- och skoborstar, skur-, disk- och sköljbalja och en minst 12 liters kastrull att värma vatten i till diskning och skurning

Begär hos Eder specerist
i Stockholm och de flesta lands-
ortsstäder

Å Grafström & C:is Kaffe OBS!
Angrosta de

Endast i förseglade paket.
Hushållskaffe à 1,25 pr paket à $\frac{1}{2}$ kg.
Fint kaffe..... à 1,50 » »
Finaste kaffe à 2,— » »

Förändes öfver
många sorter. Begär prisurant.
hela riket.
SPISBRÖD,
C. W. SCHUMACHER
Kgl. hofleverantör. — 17 Norrindsgatan 17, Stockholm.
fullt jämförliga med de engelska, fås
hos de flesta specerihand-
Försök!
lare i hufvustaden.
CAKES

o. d., då ni väl för edert lilla hushåll ej ofta kommer att elda spisen så länge, att ni får tillräckligt mycket vatten varmt i spisens reservoir. Till sist bör ni väl också ha ett par korgar att göra edra torguppköp i.

Blif nu ej förskräckt för denna massa oundgängliga småting. De äro ej det dyrbaraste vid bosättningen, dem köper man tvärt om mycket billigare än den oerfarne oftast föreställer sig. Var ej heller rädd för att ni skall glömma mångt och mycket, ty går ni bara in i ett bosättningsmagasin i akt och mening att göra uppköp, så måste ni allt vara mer på er vakt för att ej frestas att köpa mer än ni behöfver än för att glömma något, då de goda handelsmännen ej underlåta att plocka fram både likt och olik för eder.

Af duktyg behöfver ni mer eller mindre, allt efter som ni tänker se främmande oftare eller mer sällan. Jag skulle vilja råda eder att till en början skaffa eder 12 st. dukar med 4 dussin servietter för edert hvardagsbehof och för högtidligare tillfällen 2 större dukar med 2 dussin servietter. Brickdukar och små servietter komma nog bland de redan förespeglade lysningspresenterna.

Kökets linneförråd bör bestå af 1½ dussin tunnare handdukar för glas och silfver, 1½ à 2 dussin tätare, men ej grofva sådana för porslinet och kökskärnen. Beräkna 9 meter väf till hvarje dussin handdukar, så blifva de lagom stora. S. k. disktrasor sys lämpligast af tunnare handduksväf och omkring 5 decimeter i fyrkant. Lämna fram en sådan i veckan, så slipper ni den ofta öfverklagade förtreten att se en illa skött disktrasa användas i edert kök.

Till skurningen afsedda dukar böra också fällas och märkas. Det lilla besvär detta kostar, har man mångdubbelt igen både i varaktighet och trefnad. Grytvantar, stiekade eller virkade af groft hvitt bomullsgarn eller sydda af fyrdubbel grof handduksväf, bör ni ej underlåta att skaffa eder, ty skola handdukarna användas att lyfta pannor och lock med, smutsas de både för fort och för hårdt och äro dessutom i fara för att brännas på spisen.

Duktyget kan, om ni måste vara mycket sparsam vid bosättningen, möjligen vara af bomull, fastän det i längden blir dyrare, då det ej är så starkt som linne. I trefnad kan det ej heller jämföras, men som sagdt, det kan vara af bomull, men köshanddukar och allt i den vägen, som användes för köket, böra vara af linne, emedan bomullsväfven, använd i köket, ej låter tvätta sig så lätt, ja ej ens någonsin blir riktigt ren.

Dammdukar, mangeldukar och strykdukar höra också till linneskåpets köksafdelning. De förstnämnda gör ni klokt i att sy af oblekt och oapreterad kallikå. Till polerade möbler användes nu för tiden, har jag hört sägas, sämskskinn, och tror jag nog att det är fördelaktigt för stora slätpolerade ytor. I snirklar och svåråtkomliga hörn och inskränningar behöfves en liten borste.

Af sänglinne behöfver ni för edra egna personer 12 par lakan (jag föutsätter då att ni ha hvarsin bädd) med dubbelt så många örngått, då man ju gärna bör byta sådana åtminstone hvar fjortonde dag, då lakan däremot, efter hos de flesta häfdvunnet bruk, ej bytas oftare än en gång i månaden. Handdukar behöfver ni 4 dus-

isn, och delar ni min smak, tar ni hvar dussin af olika mönster och bestämmer eder för det ena mönstret åt eder själf och det andra för eder herre och man, det ena mönstret för ett, det andra för ett annat ändamål. Härigenom undviker ni obehaget af de ofta vid städningen förekommande förväxlingarna af handdukarne.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Från Iduns läsekrets. Föreningen "Ömsesidigt Ansvar".

Till Sveriges husmodrar!

Som tjänarefrågan står på en för husmodrarna beklaglig ståndpunkt, i det de betyg, hvaraf en husmor skall döma, om en tjänare är lämplig att sköta den eller den ansvarsfulla platsen i hennes hus, skänka föga, om ens någon, garanti för tjänarinnans karaktär samt inga upplysningar om hennes särskilda begäfnings i den ena eller andra riktningen (aldrig ett ord om hennes fel!), föreslår jag, att vi sammansluta oss till en reform.

Bildande en förening (förslagsvis »Ö. A.», Ömsesidigt Ansvar,) antaga vi till begagnande nedanstående tryckta betyg, hvilka ej böra tilldelas en tjänare, som innehafvats kortare tid än 1 år, samt förbinda oss att efter moget öfvervägande och bästa insikt beteckna de olika punkterna däri och att, när så önskas, gifva hvarandra muntliga upplysningar om de tjänare vi haft i vår tjänst.

Den kontroll, vi härigenom få på de tjänstökande — hvilken för dem *naturligtvis* kommer att kännas som ett band — gengälda vi genom att vid hvarje tjänsteårs slut tilldela dem en gifva i form af pengar. Förslagsvis efter första årets tjänst på en plats: 10 kronor och sedan 5 kronors stegring för hvarje år.

Härigenom skulle säkerligen befrämjas, att tjänarne stannade kvar på sina platser längre än som nu för tiden är brukligt, samt att de icke vid minsta anledning till svårighet eller obehag började tänka på och tala om att »flytta».

Vår förening skulle icke behöfva några sammankomster, följaktligen ingen lokal, inga årsafgifter, utan torde det vara tillräckligt, att medlemmarna uppgäfvade namn och adress på några af stadens förnämsta kommissionskontor, där betygen kunde tillhandahållas medlemmarna mot en afgift af 10 öre och där vidare upplysningar kunde erhållas.

Ändamålet med dessa betyg är ej allenast att skaffa tjänaren en plats och husmodern en tjänarinna, utan att anskaffa plats och tjänare, som passa för hvarandra. Vi veta ju alla, att hvad som passar den ena, passar icke den andra, såväl i fråga om yttre förhållanden — beroende på samhällsställning, uppfostran, vanor — som på karaktärernas förmåga att anpassa sig efter hvarandra.

Må vi se till att komma tillsammans med de personer, som vi bäst sympatisera med och hvilka bäst lämpa sig för vår individualitet och våra förhållanden.

Husmodrarna uppmanas därför att, såväl i eget som i tjänarnes intresse, vid nedskrifvandet af ett betyg söka vara strängt rättvisa, såväl i fråga om tjänarnes fel som förtjänster. Och må den husmor, som står i begrepp att taga en tjänare efter ett sådant »rättvist» betyg, nogsamt betänka, att såväl husmodrar som tjänare ha sina fel, samt att mången gång en tjänares dåliga sidor äro framkallade af en husmoders ännu sämre.

Skulle någon vilja framkomma med något bättre förslag, vore jag mycket tacksam, och torde det då införas i Idun eller skriftligen meddelas mig under adress: »Husmoder», Tidningskontoret, Tegnergatan 18, Stockholm. Meddelanden från dem som gilla mitt förslag och ansluta sig till saken, mottagas under samma adress.

Förslag till tryckta tjänstebetyg.

Betyg för som
sedan varit i min tjänst anställd
såsom

Ärlighet
Höflighet
Anständighet
Villighet
Ordentlighet
Renlighet
Pålitlighet
Sanningsenlighet
Vänlighet mot barn
Fortfärdighet
Aktsamhet
Barnskötsel
Matlagning
Bakning
Syltning
Städning
Servering
Tvätt & Strykning
Sömnad

A = Utmärkt. AB = Förtjänstfullt.
B = Godkänt. C* = Dåligt.

Husmoder.

Ur notisboken.

Till en kär familjehögtid afreser i dessa dagar kronprinsessan Victoria, nämligen till Karlsruhe för att närvara vid firandet af sin faders, storhertigen af Baden, födelsedag den 9 september, hvilken dag storhertigen fyller 70 år. Kronprinsessan återkommer dock redan omkring den 13 till Sofiero. Kronprinsen är förhindrad att medfölja, då han ämnar närvara vid d:r Nansens ankomst till Kristiania.

Af tiden oratoriesångerska. I lördags afled å Lilla Åräs fröken *Amalia Walin* i en ålder af något öfver 71 år. Fröken W. var på sin tid en af våra bästa oratoriesångerskor och uppträdde på 1860-talet flere gånger i Upsala och Västerås m. fl. städer. Hon verkade då för tiden därjämte som sånglärarinna i hufvudstaden. Hennes fader var d. v. director musices vid Västerås gymnasium, sedermera organisten i Leksand D. M. Walin och hennes bror den utmärkte operasångaren Daniel Rudolf Walin.

Kvinna såsom klockare. K. m:t har tillåtit *Hulda Maria Olivia Norrby* att anmäla sig såsom sökande till de lediga förenade folkskolelärare- och klockeretjänsterna i Gerums församling.

En kvinnoklubb, den första i Frankrike, har nyligen bildats i Paris. Den har det dubbla namnet »Association féminine» och »Ladies club». Dess valspråk är »Enighet, solidaritet, välvilja, skydd». Sin lokal har klubben i ett pryddigt hus vid Rue Duperré, som inrymmer konversations-, läse-, arbets- och korrespondenslokaler. På klubben kunna damerna intaga sina måltider, åhöra musik, föranstälta expositioner och teaterföreställningar. Herrar äga ej tillträde, undantag göres blott för redaktörer af utländska tidningar, hvilka kunna få göra ett besök på klubben. Politiska och religiösa diskussioner samt hasardspel äro förbjudna, klubbafnarna fördrivas med musik, samtal och uppläsning af klassiska vers. Klubben, som redan har 200 medlemmar, styres af en direktion, sammansatt af sex personer.

Teater och musik.

K. Dramatiska teatern förde i tisdags fram sitt första nya program för spelåret — ett program med ej mindre än tre svenska författarnamn. En lofvande början således för den inhemska dramatiken! Bara nu också fortsättningen håller!

Fredrik Nylanders versifierade »bagatell»: »Vindruvfor» — en täck miniatyr i rococoram, ett blad ur kärlekens, den mycket unga kärlekens bok — bjöd fru *Hartmann* tillfälle att ge det sextonåriga pojksvärmeriet i silkesstrumpor och pudrad peruk en betagande illusion och framkallade lifligt bifall.

En *fin de siècle*-pendant till »Vindruvfor» utgjorde, om man så vill, *Ernst Lundquists* därpå följande enaktskomedi »Kardborrar», där fortfa-

* I stället att direkt utsätta »C» torde vara lämpligt att endast stryka den punkt, hvarom fråga är.

rande det naiva svärmeriet tolkades af fortfarande fru *Hartmann*, nu i skepelsen af en brådmogen Stockholms-backfisch, som »afgudar» såsongens hjältetenor. Det lilla stycket hade många lustiga pointer — fru *Fahlman*, fröken *Ahlander* och hr *Hedlund* gäfvö ypperligt fullnadsrollerna — och väckte mycken munterhet.

Den angenäma stämningen mattades ingalunda i så klassiskt sällskap som *August Blanchés* »Ett resande teatersällskap», som afslöt programmet. Den odödliga Sjövall hade en förträfflig representant i hr *Gründer*; »dyrbarare» ännu var dock hr *Beckströms* garfvar Gråström och allra »dyrbarast» hr *Personnes* Ölander — en sublim prestation!

Det omväxlande och glada programmet förtjänar att bli långlivadt.

Premiären bevestigades af konungen och prins Karl med svit.

Vasateatern har öppnat sin nya säsong med ett lustspel i tre akter af *Alexandre Bisson*, benämndt »Generaldirektören», en bitande kvick satir öfver fransk byråkratism, hvilken — vi må lifligt hoppas det — har så liten tillämplighet som möjligt på svenska förhållanden. Dock äfven en god portion fransk »fördomsfrihet» mänger sig in de delikata mottagningsscenerna på generaldirektörens ämbetsrum, från hvilket han protegerar eller tyranniserar sina underlydande allt efter deras uppvaktande unga fruars behag och medgörlighet, och det vill sannerligen den utsökta och elegant öfvergländande konst till, hvilken fru *Häkanson* och hr *Svennberg* prestera i hufvudrollerna, för att göra den starkt parisiska anrättningen något så när smältbar för Stockholms digestion. Förutom de tvänne nämnda framträder hr *Bror Olsson* fördelaktigt i en biroll, ett knarrigt gammalt »byråinventarium»; öfriga medspelande ge intet öfver medelmåttan.

Södra teatern började å nyo sin verksamhet i onsdags med återupptagande af *Franz von Schöthans* roliga lustspel »Guldspindel», som för älfva år sedan för första gången upptogs å nämnda scen och rönt afgjord framgång och hvori hr *Gustaf Bergström* som tapetfabrikanten *Klingenberg* innehar en af sina glansroller.

Förbi!

Från holländskan för Idun

af *Elin Sch—y*.

(Forts.)

Hon grubblar på detta och plågar sig med att forska efter första orsaken till hans förändring — att i minnet återkalla allt, som kunnat tyda på, att hans kärlek kallnat — med pinsam ifver söker hon att spåra något ovanligt i hans smekningar — i allt hans görande och låtande. — — —

Brevet? — ja, från den stunden det kom var han så underlig — så helt och hållet förändrad — och han talade aldrig om, från hvem det kom. Men hon hade gissat det — förstätt allt! Det måste ha varit från hustrun — från hans hustru — hon som hatade henne af hela sitt hjärta. Men hur visste hon, hvar han fanns? Hur hade hon kunnat leta upp honom? —

Hon anstränger sin tankekraft till det yttersta, börjar åter att genomgå det förflyttna — dag för dag — timme för timme — och med ens blir allt klart för henne. Hon kom att tänka på den där gången, då hon kom hem och han satt och skref och genast gömde undan sina papper med en brådska, som förvånade henne. Ja, — och kort därpå hade det bref kommit, som han aldrig talat med henne om.

En hemsk aning började nu få makt öfver henne. Till hvem skref han den där midnatten? Till — till henne?

O! nej! nej! nej! Det kan inte vara sant — det får inte vara sant! Och just den dagen — den härliga dagen — så rik på himmelsk lycka! O! hon vill icke tro det — nej aldrig! — —

Hon ropar de sista orden med hög röst, och det ljuder så hemskt i den tysta ensamheten, detta nej aldrig Och i sin smärta känner hon, att hon ropat ut orden med hög röst, därför att hon är rädd — rädd som ett barn i mörkret.

Ja, hon är rädd — hon känner att det är något, som står bakom henne i detta mörker — något förfärligt, som hotar henne — något, som hon icke kan och icke heller vill se — men som kommer henne att rysa och fara samman i ångest.

En timme därefter kommer han hem, gladare och lifligare än han på länge varit, och berättar, att han träffat en vän. Det var första gången han träffat någon af sina gamla bekanta, och det gjorde honom godt att han börjat språka och att han varit så hjärtlig i st. f. att undvika honom, som han nästan hade väntat.

»Hem var det?» frågar hon litet misslynt. Hon var alltid rädd för sådana möten, och hon känner sig beklämd, då hon ser, hur det muntrat upp honom.

»Van Merwe — från Amsterdam — målaren — Jag tror inte du känner honom!»

Hon skakar på hufvudet, utan att säga något, men hon ser på honom och märker att det är något annat — något, som han ej vill komma fram med. Åter känner hon detta spöke bakom sig — detta hotande något, för hvilket hon ej har något namn.

»Han har varit ute och rest öfver ett år,» fortsätter han, »i Egypten och Mindre Asien och har bott en lång tid i Konstantinopel. Han berättade, att han hade en hel mängd vackra skisser och studier därifrån, och frågade, om jag ville komma till Amsterdam och se på dem, när han var hemma igen.»

»Till Amsterdam? — och tänker du göra det?»

»Ja, hvarför skulle jag inte göra det? Jag har många vänner bland van Merwes bekanta, och han försäkrade att de skola taga väl emot mig. Och — ja, ser du rent ut sagdt: jag har lofvat honom det!»

O! Gud — där har hon det nu — nu kommer det närmare och närmare, detta förfärliga, som hotat henne! Han vill bort — bort från henne — han börjar tröttna på detta lif ensam med henne — på denna ständiga samvaro. Han längtar till Amsterdam — till sina gamla vänner — — — Men — är det väl dem han längtar efter?

Och så tänker hon åter på detta bref, som gjort honom så underlig och så frånvarande. »Är det — — — är det bara för att se på skisserna som du — — — som du vill resa till Amsterdam?» frågar hon darrande med nästan kvävd röst.

Han ser upp och märker, hur upprörd hon är. Det gör honom nervös, han känner sig förlägen och svarar litet retligt: »Endast för att se på skisserna är det nog inte. Men jag kan väl också någon gång vilja återse mina vänner. Kan du inte förstå, att jag måste börja arbeta igen? — Men för att kunna det måste jag ha någon att tala med. Det är så nödvändigt för oss artister — det vet du nog — och hur länge sedan är det nu jag sist talade med någon? Det gjorde mig riktigt godt att jag träffade van Merwe i dag — — — jag känner mig så uppfriskad — o — — —»

O! hvilka ord! hvilka ord! Hon känner att de äro grymma — förfärligt grymma — men hon känner också att det alltjämt är något, som han icke vill komma fram med, och att han just därför låter orden

strömma fram, utan att vilja vara grym — eller t. o. m. utan att ha en aning om att han är det.

»Han,» säger hon plötsligt, »det är inte sant att det är därför du vill resa till Amsterdam! Nej, det är icke sant? Nej — nej ljug inte! Jag ber dig — gör det inte! Det är något annat — det har jag för länge sedan förstätt! — Säg mig sanningen, Han! Det får inte finnas något osant mellan oss!»

»Nej, nej, du har rätt! — vi få icke bedraga hvarandra — — därför är det bäst att jag talar om det för dig. — Jag, jag har fått bref hemifrån.»

»Från henne?»

»Nej, — från Lolo — — det kära barnet. — — »Hans röst blir vek, och hon ser hur han kämpar mot tårarna.

»Från Lolo — — »säger hon sakta, och det blir alldeles tyst ett ögonblick.

»Men hur visste de?» frågar hon plötsligt. »Hur kunde de veta din adress?»

Han sitter tyst med handen för ögonen och armen hvilande mot bordet.

Hon ser på honom med en skarp, genomträngande blick och med ens känner hon samma smärta, samma ångest, som kom henne att ropa med hög röst nyss, då hon var ensam. Hon förstår nu, att han har gjort det — detta förfärliga, som hon icke ens ville tänka på — och darrande — nästan andlös hviskar hon: »Har du — — har du skrivit till henne?»

Jakande böjer han litet på hufvudet — endast helt obetydligt. Hon suckar och sluter ögonen i hopplös sorg. Det är som om allt — allt omkring henne skulle sjunka samman, och hon känner en stingande smärta därvid.

Denna förtviflans suck kommer honom att se upp — där står hon blek och tillintetgjord med slappt hängande armar och stirrar ut i rymden.

»Klara, älsklingen min, tro då inte! — — ack! — det var för Lolos skull!» ropar han förtviflad och sluter henne intill sig. Då hon ingenting svarar, fortsätter han nästan hviskande, medan han alltjämt håller henne i sin famn: »Jag längtade så mycket efter Lolo. — — Som du vet, är hon klen och brukar ofta vara sjuk den här tiden på året. Jag gick och inbillade mig att hon låg sjuk — mycket sjuk — hur det kom sig vet jag inte — men jag kände det så — — och — — så gjorde jag det — jag skref — bara ett par ord — om jag kunde få träffa henne — om hon icke var sjuk. Då lät hon — hon, du vet — flickan skriva, att hon i december skulle resa till min syster i Amsterdam, och frågade om jag inte då ville komma dit och hälsa på henne. Så kom van Merwe med sitt förslag, ser du — och — — och — — . Men barn, säg då någonting!» ropade han nästan snyftande »Jag tycker det är så förfärligt, att du tar det så djupt — och hvarför egentligen — — säg hvarför?»

Hon står kvar i samma ställning och stirrar ut i det grå töcknet, öfver hvilket aftonsolen — som nu dalar där långt, långt borta i fjärran, sprider ett mildt rosenskimmer.

Utan att se sig om eller ändra ställning lyfter hon upp högra handen och lägger den på hans hufvud — sakta smekande och lugnande, som om han vore ett barn, som hon ville bringa till ro. Och efter som han vill det, säger hon några ord med svag och klanglös röst — så osammanhängande, som om hon blott till hälften visste

Tandläkare dr Geo. Forssmans nya präparat för tandernas vård: Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur

hvad hon säger: »Ack — — — nej — — — ja — det är bra — —»

Medan hon talar, slocknar rosenskimret därute, och dyster och grå faller skymningen hastigt på. I sin smärta känner hon det så, som om det vore hennes lycka som sjunker ned därborta i aftondimmans dysta grå. Där dör min gyllene drömbild bort — tänker hon. — — En dröm således — — endast en dröm! När hon så funnit en yttre bild för sin smärta, känner hon ett djupt medlidande med sig själf — och med en häftig snyftning strömma tårarne fram. Så står hon ett ögonblick under stilla gråt, sedan befriar hon sig sakta från hans arm, torkar sitt tårdränkta ansikte, tänder på ljus, rullar ned gardinerna, ser till brasan och säger sedan med vanlig obesvrad röst, i hvilken det dock finns något sorgset och klanglöst:

»Middagen har länge varit färdig — låt oss gå till bords.»

V.

Nu kommo flere mörka, dystra dagar. Då hon ej talade något vidare om hans resa till Amsterdam, hade han bestämt afresan till följande måndag; van Merwe borde då vara hemkommen.

Hon skulle packa hans saker.

»Tag bara en liten kappsäck,» sade han, »jag blir säkert inte borta längre än åtta, högst tio dagar.»

»Det är bra, Han,» svarade hon lugnt — det hade kommit något doft och dystert i hennes röst — den liknade en bruten kristallklang.

Han är strålande glad och hans glädighet framträder i allt hans görande och låtande, ehuru han försöker lägga band på sig i hennes närvaro. Han hvisslar och gnolar hela dagen, men då han tänker på henne, håller han upp för att efter fem minuter börja på nytt. Han har samlat ihop alla studier och skisser från de sista två åren och sitter nu beständigt och arbetar, ändrar och förbättrar och visar större lust och ifver än på hela året. Ibland händer det, att han plötsligt kommer ihåg något som han nödvändigt måste ha med sig, och han skyndar då genast ut för att köpa det. När han sedan kommer tillbaka, är det alltid något intressant han hört eller läst i tidningarna.

»Kan du tänka dig, hvem som just nu är i Amsterdam? Nej, det kan du naturligtvis inte! Jo, van Orpen, du vet han, som målar symboliska saker — jag måste försöka få göra hans bekantskap. Och Antoine med sin Theatre Libre är också där, dit kommer jag säkert att gå en gång.»

Men i hennes själ ljuder en ständig klagan: O! det är förbi — det är förbi allt — allt — är slut! Min kärlekslycka — min sköna dröm — borta — borta — för alltid borta. Hon kan icke tänka på något annat — hon plågas mer och mer af den bittra vissheten att allt har förändrats — att hennes lif aldrig mer skall bli, hvad det varit under dessa två år, aldrig mer — aldrig mer! De två hade stått tillsammans, uteslutna från samhället — härefter skulle hon stå ensam. Han vänder tillbaka dit igen — med sina tankar och önskingar var han redan nu där.

»Kom, vännen min, var då inte så bedröfvad! Om en vecka är jag ju alldeles säkert tillbaka hos dig igen. En enda vecka blott — är det då så förfärligt! Du skall få se hvad det skall komma att göra mig godt att få återse Lolo och vara litet till sammans med människor,» säger han och sluter henne ömt i sin famn.

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

Planschen för augusti

ätföljer, i utbyte mot det vanliga romanarket, detta nummer och utgöres af en reproduction i autotypi efter den framstående franske konstnären G. Landelles intaganæ skördetidssidyll: »Det första steget».

Innehållsförteckning.

Prinsessan Helena af Montenegro. (Med porträtt. — Hvarandra; poem af »Klippans son». — Öfveranstängning i skolan och i hemmet; några erinringar vid skolterminens början, af Mathilda Langlet. — Öfver hinder; skiss för Idun af Agathe Lind. — Ett litet västkustbref; af Betty B. — I »klädpenningfrågan». — Att sätta ho; af A. . . s. — Från Iduns läsekrets: Föreningen »Ömsesidigt ansvar». — Ur notisboken. — Teater och musik. — Förbi! Från holländskan för Idun af Elim Sch-y. (Forts.). — Planschen för augusti. — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Bref med 56 inkapslade geografiska namn.

Hur allmänt vi glädjas åt att höra från er, kan du nog tro! Jag och alla önska, att den tur ni bruka ha, står er bi. En härlig ort ni valt, marken är historisk, och klimatet i en nedanför belägen trakt är ju rart, det med, i en händelse ni göra ombyte.

En dag mötte jag Nora och berättade om pastor Viktors bragd. Er gamla vän nästan grät, och om och om igen ropade hon: »Du raska, tappra gosse!» Hon hälsade och gladdes att er resa blef verklighet. Öndt om tid hade hon som vanligt och nystade i väg, men hann tala om hafresoppa och plummon, trosak har den dieten nästan blifvit henne. En angenäm behandskap i alla fall är hon med sitt soliga, blida lynne.

Borta en afton träffade jag händelsevis »lede Frans» — du skulle nog tyckt om honom — han hade varit bjuden på frukost af rik, anstolt vän etc. i samma stil. Han haltade åt alla håll som vanligt och bar kappan på båda axlarna. För ett par flickor, den kvällen, ansågs han hugad att böja knä — redobogen till kurtis alltid.

Jag har varit en tid öfverlupen af arbete, lika ännu nära på, men skall dock om onsdag, medan Eva är kvar, till H:s och se huru »pappa

ler mot lillen»; hon talar så vackert därom, samt hur han sjunger; nog är lillen blifven en farlig rival för hans kära arkiv! Olga, stackars litten, har hvarje natt stort besvär med sonen.

Må ni ej behöfva frukta jordbävning. Också önskar jag att du slipper si en tjurfäkting. Ge nu all oro på båten! Syskon, goda vänner och jag med sända dig och de andra hälsningar.

b-g.

Charad.

När flickan, den älskade, spottskt hördes svara Mitt första på frågan han gjorde så varmt,

Då önskade han att mitt andra vara, Ty lifvet nu syntes förhärjadt och armt,

Men då hon, ödmjukad af ånger, mitt fjärde Tillhviskade honom med stämma så blid,

Fick lifvet i hast ett förunderligt värde, Och full af mitt tredje blef världen därvid.

Hvad åter mitt hela beträffar, så svär det Betänkligt mot kärlek och all poesi, Ty utan att vilja det sänka till värdet,

Nog passar det bättre i farmakopi. S. L.

Lösningar.

Logogrammen: Fingerborg; Gregor, ro, bref, gren, rof, ref, Birger, Rio, Ebro, berg, ben, bof, bro, nerv och liber, borrh, ren.

rekommendera sitt allmänt erkända LUTPULVER

fritt från klor

Stafvelsegåta.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Grid for the word puzzle with asterisks indicating marked cells.

Äro orden funna, bilda bokstäfverna i de markerade rutorna namnet på en afiden skald.

Stafvelserna äro: arf, böh, domn, en, fru, ge, holm, jul, land, mer, na, put, kväll, ra, stad, ta, vet, bra, de, en, gam, haupt, jung, lin, mal, na, ri, spjuts, ten, vald, båt, en, fjord, grip, hamn, le, ma, ri, sved, ta, vo, bygd, erz, ge, lew, san, vast, bir, en, ge, syd, wit, en, gris, sved, bra, berg, bant, borg, byg, berg = 61 stafvelser.

De 19 orden äro: 1) Kväde af gätans skald, 2) järnbruk och sågverk i Sverige, 3) bergskedja i Tyskland, 4) landskap i Finland, 5) greflig ätt — »svensk», 6) järnvägsstation i Sverige, 7) flod i Högasien, 8) järnvägsstation i Sverige, 9) stad i Sydafrika, 10) industriell anläggning, 11) järnvägsstation i Sverige, 12) berg i Tyskland, 13) växt, 14) historisk plats i Tyskland, 15) stad i Norge, 16) landskap i Belgien, 17) andeskådare, 18) järnvägsstation i Sverige, 19) tullstation i Sverige.

M. T.

Länkcharaden: Korpöral; ko—kor—kokor korp—Po—ör—al.

Anagrammet: Vikar, arkiv, virak.

Mosaiken: Serbien. 1) Smyrna, 2) Elvira, 3) reseda, 4) Berlin, 5) Irland, 6) Edgard, 7) Nerike.

Ordgätan: Otto Salomon. 1) oro, 2) trast,

3) taft, 4) otro, 5) sås, 6) Anna, 7) lägel, 8) ol, 9) malm, 10) Otto, 11) namn.

Sparar penningar. Sparar arbete. Sparar kläder och ersätter såpa eller tvål.

ENEROTH & Co. Tekniska Fabriken "GÖTA LEJON" GÖTEBORG.

Lutpulvret begagnas vid lak eller tvätt i stället för bästa och renaste aska. Användningsättet alldeles samma som med vanlig asklut, och SÄP-PULVER (fritt från klor).